

6.2.6 Sproeien met azijn, javel, waspoeder

Onkruid bestrijden op paden

Het zijn huis-, tuin- en keukenmiddeltjes. Ze worden niet verkocht als giftige sproeistoffen, dus het kan geen kwaad ...? Sproeien is zoveel makkelijker dan wieden of schoffelen op paden en bestrating met voegen, en er staan goedkope mogelijkheden in het keukenkastje...

Alle soorten azijn , chloor en zout, puur en verdund, zijn schadelijk voor het grondwater en het milieu, en uiteindelijk giftig voor bijen, algen, kreeftachtigen, vissen en veel bodemorganismen. Eén bespuiting is daarbij meestal nog onvoldoende. Gebruik het dus niet in de tuin, bij vijvers, waterlopen en afvoeren.

Azijnzuur kan al in lage concentraties vanaf 10% huid- en oogirritatie veroorzaken. Bij grotere concentraties vanaf 25% zelfs brandwonden en oogletsels, of de luchtwegen beschadigen.

Zout verzilt de bodem en veroorzaakt een fysiologisch droog milieu. Ook planten en bomen in de omgeving kunnen er door aangetast worden. Het mag dus beschouwd worden als een vorm van bodemvervuiling.

Waspoeder kan diverse schadelijke ingrediënten bevatten als LAS (Lineair alkylbenzeensulfonaat), de witmaker perboraat, parfums, bewaarmiddelen, solventen en waterontharders. Het merendeel hiervan is niet of beperkt biologisch afbreekbaar. En alleen al in Europa worden 3 miljoen ton wasmiddelen per jaar geproduceerd!

De actieve stof van bleek(water, of javel) , natriumhypochloriet, is zeer giftig voor alle leven in water en in de bodem. Ook voor ons is het schadelijk bij inademing en contact met de huid. Chloor is niet goed afbreekbaar en zorgt voor een verzilting van de bodem. Het kost veel energie en transport om chloor en bleek te maken.

Wat kan wel?

Schoffelen, harken, wieden, borstelen, mulchen. Kort maaien of kippen houden. Worden ook nog als milieuvriendelijk omschreven: kokend water en de onkruidbrander. Misschien op sommige plekken aanvaardbaar, maar het bodemleven denkt er mogelijk toch anders over.

In de voegen tussen tegels en kasseien kan je bodembedekkers als kruiptijm, loopkamille en bonte salie (*Salvia officinalis* 'Tricolor') toelaten. Of grote weegbree (*Plantago major*), madeliefjes, kleine brunel (*Prunella vulgaris*) en zenegroen (*Ajuga reptans*) zaaien. Deze laatste tredplanten vind je ook als kleurrijke(re) sierplanten. Indien en waar nodig kan je ze kort houden met de grasmaaier.

 'Wieden is censuur op de natuur.'
Oskar Kokoschka